

Slovenski Tednik.

Politični in gospodarski list za kmetško ljudstvo.

Izhaja vsak petek.

List velja za celo leto 2 gld. 40 kr., za pol leta 1 gld. 20 kr. — Posamezni list velja 5 soldov.

Uredništvo in opravištvost lista je v „Národní tiskárni“ v Tavčerském hradě „Hotel Europa.“

Kaj je novega po Slovenskem.

Volitve poslancev za državni zbor bodo menda že meseca septembra razpisane. Zato je pametno in potrebno, da se Slovenci že zdaj začno posvetovati, kakšne može bi izvolili za svoje poslance.

V **Laškem** na slovenskem Štajerskem so v nedeljo 6. julija kmetški možje iz cellega okraja skupaj prišli. Pogovarjali so se zavoljo volitve v državni zbor in prišli so do sklepa: Slovenski volilni možje laškega okraja bodo volili si za poslanca v državni zbor gospoda dr. Vošnjaka, kateri je zdaj deželni poslanec v štajerskem deželnem zboru. — Od tako imenovane „pravne“ stranke in pa od moža, katerega nasvetuje pravna ali boljše klerikalna stranka, da bi ga kmetje izvolili za poslanca, kmetški volilci laškega okraja nič nečejo vedeti.

Taki volilni shodi, kakor na Laškem, se bodo tudi drugod sklicali. Na Kranjskem bodo prihodnjo nedeljo 13. julija volilci iz Notranjskega v Postojni skupaj prišli in se pogovorili, koga voliti za poslanca v državni zbor.

V **tržaški okolici** so imeli slovenski možje v Rocolji na Občini in drugod pomenke o volitvi. Sklepali so, kar je prav pametno, da bodo za poslanca na Dunaj volili le domačina, Slovenca, nikoli pa tacega ne, ki ga bodo Lah silili ali priporočali. Naj tudi po drugih krajih Slovenci ravno tako ravnajo.

Domače stvari.

— (Grozna nesreča.) Iz Žavca na slovenskem Štajerskem se nam piše: V nedeljo 6. julija proti 5. uri popoldne se je v naši okolici hudo vreme začelo. V pireski soseski na Ponikvi so šolarce ravno iz šole domu šle, ko jih huda ura na potu dobi. Devet deklet hiti pod neko kapelo vedrit; a komaj so notri, udari strela v kapelo in vrže onih devet deklet iz kapele. Štiri so precej mrtve obležale, pet pa je strela samo nekaj osmodila in omotila. Zdaj so se spet ozdravile. V torek zjutraj ob 8. uri je bil pogreb nesrečnih deklet, h kateremu se je zbralo mnogo ljudi iz okolice.

— (Iz Ormuža) se nam piše 9. julija: Naš občespoštovani notar g. dr. Ivan Geršak je izdelal pritožbo zoper razredne tarife v ormuškem okraju za vse občine. Pritožba je tako temeljito izdelana (obsega 13 pol), da mora imeti povoljnega uspeha. G. dr. Geršak je pokazal, da je izvedenec v svoji stroki, pa tudi v gospodarskih stvareh. In za svoje mudno delo g. doktor od občin ničesar družega nij zahteval, nego da si one naroče „Slovenski Tednik“. Da so občinski predstojniki to z veseljem storili, mi nij treba povedati. Hvala in slava rodoljubnemu g. dr. Geršaku!

— (Iz Ljutomera) se piše 7. julija: 5. julija smo tukaj imeli razdeljenje daril za konje. Tukajšnji konjerejci prignali so blizu 400 konj in žrebet, kar kaže, da se kmetje mnogo s konjerejo, in precej še z dobrim vspehom pečajo,

— vendar bi se dalo dosti več za konjerejo tukaj storiti, ako bi kmetje bolje ubogali izvedene može, ter se po njih svetih ravnali. — Žrebeta bi se morala vsak dan, — ako je vreme ugodno — nekoliko ur pustiti na pašo, katero je občina nalašč v ta namen zagrading dala, da se tukaj razkačejo in razhodijo; ne pa, kakor se zdaj godi, da mora žrebe zmirom v hlevu stati in potem pomankljive in lesene noge dobi. Zato se je zgodilo, da nobeno žrebce nij darila dobilo.

— (Vihar) je bil v Ljubljani in okolo Ljubljane zadnji torek večer tako velik, da je v zgornji Šiški kacic osem kozolcev polomilo in ob tla vrglo. Stara ženska, z domačim imenom Gričarica, je ob tem hudem vremenu vedrila pod kozolcem, ki je skupaj padel in žensko vso zlomil in strl. — V Ljubljani je treščilo ta večer v frančiškanski kloster. Strela je šla ob kapni cevi v zemljo in nij druge škode naredila, razen da je zid okrušila.

— (Hranilnice in posojilnice. Po vsem Štajerskem je 36 hranilnic in 22 posojilnic. Na slovenskem Štajerskem so hranilnice v Mariboru, Slovenski Bistrici, Konjicah, pri sv. Lenartu, v Slovenjem Gradci, v Ptui, Brežicah, Celji, tedaj 8 hranilnic. Posojilnice ali založnice so v Ljutomeru, Slovenski Bistrici, Mariboru (slovenska, a le na papirji, ker se odbor še nij lotil ustanovitve). Na celem Kranjskem pa imamo le eno hranilnico v Ljubljani in eno obrtnijsko posojilnico. Premalo se tu dela za gmotne potrebe ljudstva.

— (S Pivke) se nam piše, da bolezen, katero smo v zadnjih dopisih omenjali, ponehuje. Ob enem se trdi, da so zdravniki in c. kr. oblasti svoje dolžnosti storili.

— (Nesreče.) V Celji je 25. junija Anton Negro pri kopanju v Savini utonil. Truplo nesrečnega je bilo še le 30. junija pri sv. Marjeti v Savini najdeno. — Hiša kmetkega posestnika Blažeta Colnarja pri sv. Krištofu laškega okraja je 30. junija do tal pogorela. Hiša je bila zavarovana. — Zopet je bilo več krav, navadno iz odprtih hlevov ukradenih: 24. junija Jarneju Ko-

privcu v celjskem okraju, 4. julija Janezu Šercu v mariborskem okraju.

— (Dva hudodelnika pobegnila.) Iz ljubljanskega grada sta vtorek v jutro dva nevarna hudodelnika pobegnila. Eden je bil obsojen na 16 let, drugi na 14 let teške ječe. Prodrli sta zid med svojo sobo in stolpom, potem sta se splazila v stolp in v jutro šla doli po stopnicah mimo stražnika, ki stanuje v stolpu. A poprej sta se znebila jetniške obleke in se civilno oblekla. Ker delajo jetniki na Gradu vsakovrstna krojaška dela, sta si menda že poprej na stran spravila potrebne obleke. Stražnik ju vidi priti doli po stopnicah in ju vpraša kaj iščeta tukaj. A ona odgovorita, da sta tujca in da sta hotela na stolp iti. Stolp je pristopen vsacemu in tujei navadno plazijo do vrh stolpa, od koder je krasen razgled. Stražnik tedaj nij sumil, da ima dva hudodelnika in ju pusti brez ovire iz stolpa. Ko so pazniki v gradu zapazili, kaj se je zgodilo, sta hudodelnika že zdavnaj izginila iz mesta.

— (Strela ubila.) Pri Metliki sta 2. t. m. nek kmet in neka ženska iz Bršice vedrila ob dežji pod nekim drevesom. Strela udari ravno v drevo, in oba človeka na tla pobije.

● političnih strankah.

Kdor časnike čita, čuje pogosto o političnih „strankah“, na primer o narodni stranki, o nemškutarski stranki, o centralistični in federalistični stranki, ter v najnovejšem času tudi o „pravni“ stranki. Kaj je „stranka“?

Kadar je več ljudij skupaj in se začno o tej ali tej stvari pogovarjati, imajo ti ljudje skoraj vselej različna mnenja, kako bi stvar, o kateri se baš (ravno) pogovarjajo, naj bolje bilo dognati. Včasih se zgodi, da je kolikor glav, toliko mislij. A navadno se poprimajo ti tega, drugi drugzega mnenja, in tako se napravite dve stranki, ki sta si nasprotni in se med soboj pričkati. Tako se godi v občinskih zastopih, v okrajnih in deželnih zborih.

Če so že pri občinskih stvaréh ljudi raznih mislij, kaj še le v takih stvaréh, kjer gre za cela ljudstva ali narode, za deželo ali tudi za vse cesarstvo.

Tukaj se delajo „politične stranke“, močnejše ali slabejše, po tem, ali več ali manj ljudi za eno stranko drži.

V našem cesarstvu je več političnih strank, od katerih bomo še večkrat imeli priliko govoriti.

A kaj mi Slovenci? Nas je vseh eden milijon dve sto tisoč ljudi, ki eden jezik govorimo in pišemo ter ki živimo po vsem Kranjskem, spodnjem Štajerskem, Koroškem, Goriškem, Primorskem in po Istri.

Vsi Slovenci govorimo eden jezik, vsi smo tako rekoč ena rodovina (familija) nasproti drugim narodom okolo nas živčim; Slovenci smo eden narod. Morali bi tedaj, kadar gre za politična in narodna vprašanja, vselej edini biti nasproti drugim narodom in političnim strankam. V politiki bi morali vsi Slovenci biti ena edina politična stranka.

No, priznati moramo, da smo vsi Slovenci, odkar smo se zavedli svojih pravic, lepo skupaj držali in to tudi pri volitvah dokazali. Čutili in vedli smo se v državi kot slovenska narodna stranka.

In tako naj bi ostalo tudi zanaprej. Ne pa, da se nam skuša motiti edinost in se nam Slovincem vsiljuje nekakov program „pravne“ stranke, za katerega nikdo ne mara, kakor nekoliko duhovnih gospodov in nekoliko njihovih ovac.

Političen razgled.

Avstrijske dežele. Za volitve v državni zbor se pripravljajo volilci v vseh avstrijskih deželah. Vsaka politična in narodna stranka bi pač rada svoje može spravila za poslance v državni zbor.

Avstrijski Nemci imajo tudi več političnih strank, ki si prav ostro nasprotujejo, posebno na Dunaji.

Vnanje deržave. Rusi so zasedli Kivo v srednji Aziji. Zdaj bi pa Angleži radi imeli, da bi Rusi Kivo zapustili. Angleži

imajo v Aziji svojo največjo kupčijo, boje se tedaj, da ne bi jim Rusi kupce prevzeli. In to se bode s časom tudi prigodilo.

Turki še zmirom po svoji stari sirovosti trpinčijo svoje slovanske podložne narode. Pa tudi Turkom bode enkrat odkljenkalo.

Srbi in Črnogorci so že sami svoji gospodarji in sčasom se jim bodo pridružili še ostali južni Slovani Turčije.

Na **Francoskem, Laškem in Španjskem** rogovilijo Jezuiti in bi radi zatrti svobodo in narode v nekdanjo sužnjost vkovali. Bog obvari, da bi se tem mračnjakom posrečilo njihovo zavrtno delovanje.

Razne stvari.

* (Ustreljena razbojnika.) Iz Galgova pri Samoboru na Hrvatskem pišejo to-le dogodbo, kako sta dva strašna razbojnika zaslužen krvav konec storila. — Tam sta se klatila dva razbojnika po imenu Anton Puškarič in Štefan Štulec in že osem let živela le od tega, kar sta ljudem po sili vzela ali ukrala. Nihče se ju nij upal izdati ali prijeti, ker se je vsak bal ognja v streho ali noža v srce. Nihče se jima ustavljati nij upal. Ali v torek prvega tega meseca, sta vendar svojega moža našla. — K vaškemu krčmarju z imenom Držaniču, je prišel namreč nek dečak ter mu povedal, da hočeta razbojnika Puškarič in Štulec, naj jim pošlje vina, mesa, kruha in cigar. Držanič fantu odgovori: „Povej ti razbojnikom, da jaz brez denarja nobene stvari ne dam“. Deček popoldne zopet pride in terja ravno tisto pa še pulfra in svinca zraven, če pa ne pošlje, bo že zvedel s kom ima opraviti. Krčmar fanta zapodi. A ker ga vendar skrbi, gre v Rakovpotok k žandarmom in jim pove, da so razbojniki za nočjo našugali. Vodja žandarmov mu reče, naj ide domov, naj ne gre zvečer spat, temuč naj pusti svečo goreti pa vse okna odprta. Krčmar Držanič je bil do polnoči po konci, že mislil, da nikogar ne bode, — ko prihrujeta oba razbojnika, Puškarič in Štulec v izbo, oba s pištolami in puško oborožena. Natočita si in se napijeta potlej pa vprašata zakaj nij poslal, ter mu naložita, da mora zdaj ves denar dati. On pravi da nema denarja. Zgrabita ga, eden mu pištolo nastavi na vrat, tako da krčmar od straha na kolena pade. Puškarič stopi k mizi, da bi še enkrat pil potlej pa krčmarja ubil. „Žandarji so me pozabili“ rekel je kr-

čmar sam pri sebi in že mislil da je smrtna ura tu, ko mu Puškarič iz nova nastavi pištolo na prsi. A v tem hipu se od zunaj skozi okno pokaže puška, počí, in razbojnik Puškarič se mrtev zvali. Njegov tovariš Štulec zbeži a zunaj pred pragom ga sreča napeta puška, ki tudi njega ubije. Žandarmi so bili ob pravem času prišli. Zagrebška sodnija je to reč že preiskala.

Gospodarske stvari.

— Žetev se je začela. Dnevi so topli in so žita lepo dozorela. Letina bode menda srednja pri pšenici in ječmenu, rež pa ima prazno klasje. V vinogradih na Štajerskem in Kranjskem je ocvelo. Kaže se še precej dobro. Od hudour in toče je dozda hvala Bogu še malo slišati, pa najnevarnejši čas še le pride. Črešenj nij bilo toliko, kakor lani. Sploh ne bo dosti sadja. Ravno o cvetji jabolk in grušek je bilo mrzlo, deževno in vetrovno.

— St. Janez a rež (Jochannisroggen) priporoča se zelo vsem gospodarjem. Seje se redko, $\frac{2}{5}$ do $\frac{1}{2}$ navadne setve, in to od kresa do velicega šmarjina; kar prej, tem bolje. V Jeseni kosiš zeleno goveji živini; če ob zgodnji setvi še zrasede, kosi ali popasi jo z ovci. Tudi posušena daje vrlo dobro kermo. Drugo poletje pa žanješ obilin pridelek, boljši nego od domače rži, kajti najdeš na eni koreninci po 7 do 40 klasov. — Tako dobodeš dva pridelka, jeseni kermo, a prihodnje poletje žanješ rež, boljšo za moko, nego vsako drugo žito. Pozno v jeseni sejati nij priporočati, če tudi bolje pretrpi vsak mrzav nego navadna rž.

Pri setvi je dobro grahorko vmes sejati, da se več pridela kermu. Izoriji teden dni pozneje nego po navadi.

Prodaje to rež Eifler et Comp. na Dunaji. M. P.—c.

— Iz Pešta na Ogerskem se piše 6. julija: Vreme je tudi pretekli teden bilo ugodno toplo in suho je, žita lepo zore. Ječmen se že žanje, ta teden tudi pšenica in rež dozori; seveda v ravninah in toplih legah. Dozda še zmirom upamo srednjo letino, samo da bi toplo ostalo.

Žitna kupčija je slaba. Celi teden se je samo 15.000 centov pšenice prodalo, a cena jej je pala za 50 do 60 krajc. Pšenica v klasji se barantuje po 5 gl. 65 kr. do 5 gl. 85 kr.; rež v klasji po 3 gl. 75 kr. z ječmenom in ovsom nij nobena kupčija, koruza je za 26 kr. cenejša. Moko zdaj mlinarji po vsaki ceni prodajajo, samo da se je znebe, posebno fine bele moke. Črna

moka za kruh še najde kupcev, po beli pa nikdo ne povprašuje. Fini otrobi so po 3 gold. 30 krajc. cent, grobi pa po 2 gl. 30 krajc.

Teržna cena v Ljubljani 9. julija t. l.

Pšenica 7 gl. 40 kr.; — rež 4 gl. 40 kr.; — ječmen 3 gl. 20 kr.; — oves 1 gl. 90 kr.; — ajda 4 gl. — kr.; — prosó 3 gl. 40 kr.; — koruza 3 gl. 70 kr.; — krompir 2 gl. 20 kr.; — fižol 5 gl. — kr. — masla funt — gl. 52 kr.; — mast — gl. 38 kr.; — špeh frišen — gl. 32 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine funt 26 kr.; — teletine funt 27 kr.; — svinjsko meso, funt 30 kr.; — sena cent 1 gl. 20 kr.; — slame cent — gl. 85 kr.; — drva trda 6 gl. 50 kr.; — mehka 5 gl. — kr.

Požari

so že marsikaterega kmeta na kant spravili, kdor nij bil zavarovan. Med društvi, katera zoper ogenj zavarujejo, je banka Slavija v Pragi eno najboljših. Ima velik kapital in že za 100 milj. goldin. zavarovanega blaga. Kmetje, zavarujte se tedaj zoper ogenj, da saj dobite odškodnine, če vas nesreča zadene. Glavni zastop banke „Slavije“ je tukaj v Ljubljani, agente pa ima Slavija po vsem Slovenskem.

Iskreno zahvalo

izreka podpisana vsem prečestitim gospodom ter gospem, i v prvi vrsti prečestitemu gospodu doktorju J. Orozlu v Šmarji za blagodušno podporo o smrti mojega moža Mihe Juvana.

V Šmarji na slov. Štajerskem, 7. julija 1873.

Marija Juvan.

Č. g. naročnikom.

Kdor si je naročil naš list, pa naročnine še nij poslal, naj to kmalu stori. Novci naj se pošljejo po poštnih nakaznicah. Novim naročnikom še ustrezamo s 1. številko.

Svoje politične prijatelje pa prosimo, naj skrbje za razširjanje lista na kmetih.

„Slovenski Tednik“

v Ljubljani.

Listnica uredništva. G. dr. G. v O. Sprejeli. Hvala. Izvrstno delo. — G. M. P. v Kr. Lepa hvala; prosimo večkrat kaj. — Svojim dopisnikom. Kratke stvari naj bolj ugodijo našim bralcem in skromnim prostorom našega lista.

Loterijne srečke:

V Trstu, 5. julija: 52. 23. 20. 32. 53.

Ažijo srebra na Dunaji 10. julija. 109/25.

Splošna bilanca

Da, za 31. decembra 1872 sestavljena na podlagi posameznih bilanc vseh oddelkov banke „SLAVIJE.“

Dala.

Zaveza vložnikov		v odd.	IV.	11730.—	
		"	V.	19414.26	31144.26
Gotovina v blagajnici banke „Slavije“		"	I.—III.	11105.97	
		"	IV.	6285.05	
		"	V.	6003.13	23394.15
v glavnej blagajnici banke „Slavije“ v šekih različnih bank		"	III.	88250.—	
		"	IV.	1000.—	
		"	V.	8700.—	97950.—
v obrtniškeji banki za Češko in Moravsko		"	III.	24908.48	
		"	V.	20780.06	45688.54
v češkeji narodneji banki v Pragi		"	IV.	1146.74	
		"	V.	11045.60	12192.34
v občanskeji založnici v Karlínu		"	I.—II.	21666.18	
		"	IV.	144.93	
		"	V.	3035.45	24846.56
v občanskeji založnici na Smihovu		"	I.—III.	12175.52	
		"	V.	3022.—	15197.52
v občanskeji založnici v Olomucu		"	I.—II.		6537.60
v osredneji kmetijskeji založnici		"	I.—II.	15083.42	
		"	IV.	27.81	15111.23
v občanskeji založnici v Prostějovu		"	I.—II.		10738.08
"	"	"	I.—II.		10044.52
Vrednostni papirji		"	I.—III.	292706.99	261700.54
		"	IV.	10636.—	303342.99
Zaloge i posojila :					
posojila I. posojev		"	III.	46121.84	
"	II.	"	III.	90872.45	
"	na hipoteke	"		5000.—	
"	protipise banke „Slavije“	"	I.—II.	154.40	
zaloge na vrednostne papirje		"	III.	52180.—	194328.69
Hisa št. 978—II.; uplačila do 31.12. 1872		"	I.—III.		128335.74
Inventar: pohištvo, zastopniške table, knjižnica, tiskovine, mape i statistika		"	I.—II.	8789.62	
		"	IV.	13915.68	
		"	V.	2261.74	24967.04
Ustanovni i organizačni stroški		"	I.—II.	50018.93	
		"	IV.	41759.40	
		"	V.	493.73	92272.06
Zahtevanja pri glavnih zastopih		"	I.—III.	50909.45	
		"	IV.	70610.03	
		"	V.	30953.72	161453.20
pri podrejenih zastopnikih		"	I.—III.	58284.49	
		"	IV.	26660.95	
		"	V.	3857.29	88792.73
pri pozavarovalnih zavodih		"	I.—III.	76.32	
		"	V.	26854.87	26931.19
pri različnih		"	I.—III.	30117.88	
		"	IV.	6299.13	
		"	V.	924.97	37341.98
Zahtevanja v nedoplačilih		"	III.	7939.60	
"	družbenikov odd. IV., razreda a)	"		4880.15	12818.75
Menjice zavarovalnine		"	IV.		556862.21
Rezerva pozavarovalnine		"	I.—II.	6229.42	
		"	IV.	242764.11	248993.53
Dopolnujoča zavarovalnina		"	I.—II.		19428.94
					2.188733.8

[illegible]

S posameznimi bilancami so primerjali i v soglasji našli :

M. Pokorny vl. r. **J. Otto** vl. r. **Otíbor** vl. r.

Ant. Mlčoch vl. ri., vrhni knjigovodja.

2.188733.85

Splošni pregled

Da. računov zgub i dobička za leto 1872, sestavljen na podlagi natanjenih računov posameznih oddelkov banke „SLAVIJE.“

Dala.

Prenesek zalog za l. 1871: rezerva pozavarovalnine	odd. II.	5994.—	
dopolnjujoča zavarovalnina	IV.	149079.38	
nedoplačilo opravl. stroškov	I.—II.	15825.41	
Zrušena zavarovalnina i vloge	III.	13652.60	184551.39
	I.—III.	76911.45	
	IV.	61796.39	
	V.	15767.41	154475.25
Zrušena postranska plačila	I.—III.	3313.95	
	IV.	1154.16	
	V.	1181.82	5649.93
Pozavarovanje:	II.	6395.22	
	IV.	246268.76	
	V.	121244.67	373908.65
Nazaj kupljena zavarovanja	I.—II.		207.46
Škode: a) izplačane v	odd. I.—II.	gld. 13603.62	
	IV.	216202.36	
	V.	121846.01	351651.99
preiskovalni stroški	II.	gld. 20.—	
	IV.	8145.05	
	V.	6815.05	14980.93
b) zaloge za nerešene škode	II.	gld. 5850.—	
	IV.	17940.—	23790.—
c) posebna zaloge za škode v	odd. II.	20000.—	410422.92
Gospodarski stroški: služnina, tantijeme, posebne nagrade, poštnina, najemnina, kolkovina, inserati, popotni stroški, zdravniške nagrade, opravnina itd.	I.—III.	75399.21	
	IV.	35463.73	
	V.	27859.15	138722.09
Odpisi z organizacijskih i ustanovnih stroškov, s tiskovin, s knjižnice, z inventarja, z zastopniških tabel i statističnih stroškov v	I.—II.	39992.91	
	IV.	27994.08	
	V.	7468.01	74455.—
Prenesek rezerv i zalog na leto 1873:			
redne rezerve za zav. na tekoča rizika v	I.—II.	231967.72	
	III.	539159.03	
	IV.	738470.50	1509597.25
izvanredne rezerve	III.	45257.13	
	IV.	4721.04	
	V.	7531.36	57509.53
dopolnjujoča zavarovalnina	II.		1112.58
zaloge gospodarskih stroškov	III.		20800.—
zagotovilna zaloge	I.—II.	38823.50	
	IV.	8668.15	
	V.	14454.17	61945.82
pokojninska zaloge	I.—III.	8126.93	
	IV.	1282.92	
	V.	1745.69	11155.54
Dobiček leta 1872 v	I.—II.	22941.74	
	IV.	6616.14	
	V.	12068.59	41626.47
			3046139.88

Prenesek zalog z leta 1871:			
zavarovalna zaloge (rezerve)	odd. I.—III.	485668.81	
" " " " " " " "	IV.	518936.82	
" " " " " " " "	V.	2346.86	
" " " " " " " "	IV.	852.20	
dopolnjujoča zavarovalnina	II.	1108.94	
zagotovilna zaloge	I.—II.	31815.45	
" " " " " " " "	IV.	4323.01	
" " " " " " " "	V.	2293.82	
zaloge nerešenih škod	II.	2100.—	
" " " " " " " "	IV.	9642.54	
posebna zaloge za škode	II.	20000.—	
dobiček V. oddelka k zagotovitveni zalogi		2293.82	
pokojninska (penzijska) zaloge	I.—III.	6363.08	
" " " " " " " "	IV.	688.02	
" " " " " " " "	V.	241.46	1.088574.83
Zavarovalnina i vloge	I.—III.	555131.56	
" " " " " " " "	IV.	580658.16	
" " " " " " " "	V.	258682.97	1.394472.69
Postranska plačila	I.—III.	20148.07	
" " " " " " " "	IV.	17087.05	
" " " " " " " "	V.	15459.79	52694.91
Ristorna	II.	939.25	
" " " " " " " "	IV.	56290.84	
" " " " " " " "	V.	8347.52	65577.61
Povračila škod od pozavarovalnic:			
a) za škode v	odd. IV.	gld. 82834.86	
" " " " " " " "	V.	46346.52	129181.38
za preiskovalne stroške	IV.	gld. 3480.07	
" " " " " " " "	V.	3062.99	6543.06
b) za nerešene škode	odd. IV.	3095.—	138819.44
Dobiček iz obrestij v	I.—III.	26481.08	
" " " " " " " "	IV.	756.15	
" " " " " " " "	V.	351.84	27589.07
Propadla zadatja	I.—III.	2001.26	
" " " " " " " "	V.	94.—	2050.26
Prenesek rezerv i zalog na leto 1873:			
rezerva pozavarovalnine v	II.	6229.42	
" " " " " " " "	IV.	242764.11	248993.53
dopolnjujoča zavarovalnina	II.	19428.94	
nedoplačilo opravičnih stroškov	III.	7938.60	27367.54
			3.046139.88
			3.046139.88

S posameznimi računi zgub i dobička so primerjali i v soglasji našli:

M. Pokorny vl. r. J. Otto vl. r. Ctibor vl. r.

Ant. Mlčoch vl. r., glavni knjigovodja.

Nove postave.

Postava o potepuhih ali klatežih
(klačih).

(Konec.)

Dalje govori postava:

Kdor je bil obsojen za kláteža in se kaže opasnega (nevarnega) tujemu imetku, tak se sme postaviti pod policijski nadzor. Tacemu človeku sme policija ukazati, da mu je prebivati na necem odločenem mestu, od kodar se brez policijske dovolitve ne sme geniti. V občinah po kmetih naj občinski urad pazi na take ljudi, da se brez dela ne klatijo.

Policijski nadzor se sme raztegniti na tri leta. A tudi so taki delomrzni ljudje, katerih se ne prime nobena kazen in noben nadzor. Klatijo se brez dela, beračijo in kra-dejo. Take ljudi je smeti v prisilne delalnice zapreti.

V Ljubljani je prisilna delalnica za Kranjsko in sosednje dežele, a v Gradci za Štajersko. V te hiše se zapró delomrzni ljudje, ter jim je pridno delati od jutra do noči. Moški tkajo platno ter krojčijo in čevljarijo; kdor ne zna nobenega rokodelstva, tukaj se mu ga je treba naučiti, da si lahko služi kruh, kadar zopet sme domov iti.

Potepuhi ali kláteži se v prisilne delalnice zapirajo na povelje političnega oblastva (c. kr. okrajnega glavarstva in deželne vlade). To se zgodi, kadar sodnik kaznuje delomrzne ljudi ter v razsodbi izreče, da jih je mōči zapreti v prisilno delalnico.

Potem izreče politično oblastvo, doklé bode obsojencu ostati v delalnici. Najdaljši čas je tri leta, kar se človek v delalnici smé brez odpusta držati. A kadar se kaznjeneec lepo véde, pridno dela ter kaže, da se je pobiljšal, sme se izpustiti že po družem letu iz delalnice.

Žal, da se malo kateri resnično pobiljša. Kdor je kdaj bil zaprt zaradi kláteža ali kradéža, redko bode zopet priden delavec, če se med ljudi povrne.

Prisilne delalnice so zdaj deželne in de-žele plačujejo za svoje prisiljence. A že dela

se nova postava, po kateri država v svoje roke vzame skrb za take hiše.

Goveja kuga.

Ta strašna živinska kuga letos hudo raz-saja ter se je z Ogrskega in Hrvatskega že tudi raznesla po Štajerskem in Kranjskem. Pokončala je letos že mnogo govedine. Zato je po postavi (zakonu) ostro ukazano, da vsak občinski poglavar precej vladi naznani, če katero govedo v njegovi občini zbolí. Potem se občina zapre drugim občinam, da bolna živina ne pride sè zdravo v dotiko; a vso bolno živino je treba končati.

A kako je to bolezen poznati? Govedo več ne prežvkuje, gleda žalostno na tla, oči se mu solze, ušesa in noge so hladne, vse truplo se časi od mraza trese, a navadno je v hudi vročini. Potem je koža suha, in to je gotovo znamenje kuge. Na dlesni, jeziku, po goltanci in požiralniku se prikažejo male, rudeče pike, katere se véčajo, dokler je vse polno gnjid po žléznatih kožah. Govedo pogine od pokvarjene krvi. Vrlo malo kužne živine ozdravi, izmej sto glav, le 5 ali 10. Zato ukazuje postava, da je bolno živino precej pokončati, a gospodarju se povrne škoda iz državne kase za govedo, katero se po ukazu vladnega komisijona ubije, ker je utegnulo biti že okuženo.

Na Hrvatskem je neki gospodar v Kerestinu svojo že okuženo in bolno živino tako ozdravljjal.

Ko je videl, da govedo boleha, pomešal je žlico salmijakovca (Salmiakgeist; dobiva se v štacunah) v masljec lanénega olja ter je to mešanico tresel, da je bila videti vsa bela. Potem jo vlije govedi v gobec tako, da je bilo prisiljeno vse požreti. Po toliko salmijakovca daje volu, a slabejšemu govedu menj. Bolno govedo se potem s hladno vodo polije in štirje može ga po vsem životu drgnejo s slamo, dokler se ne začne potiti. Če se prikaže pot, ovije se žival s koci in ostane brez krme. Večkrat na dan dobiva vodo, kateri se je hudičevega olja (Schwefelsäure) primešalo toliko, da se voda malo kisne. Tudi se vsak dan po enkrat nekaj žlic čistega lanénega olja govedu vlije.

Od četrtega dneva dobiva govedo po en funt žernjene ržene ali grahove moke na dan; tudi malo dobrega sena se mu sme dajati.

Tako je baje mnogo bolne živine ozdravélo; a glavna stvar pri tej kugi je, bolno živino precej ločiti od zdrave ter jo ubiti.

— (Živinska kuga.) Meja med Kranjskim pri Krškem in Kostanjevico in pa med Hrvatskem je za živino še zmirom zaprta, ker goveja kuga na Hrvatskem še nij ugasnila.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka

v Pragi,

razglašuje poročilo o svojej upravi, katero nam spričuje lep napredek tega narodnega zavoda. Posnemljemo tu naslednje važnejše točke:

V I. i II. oddelku (zavarovanje istin i dohodkov za preživetje i smrt) je posebno za omeniti rezervna zaloga kot glavna garancija prihodnjih izplačil zavarovancem, ktera sedaj 231.967 gld. 72 kr. znaša. Ako k temu še prištejemo rezerve III. odd. (vzajemna podedovanjska društva), ktere 539.159 gld. 93 kr. obnašajo, imamo znesek vseh rezervnih zalog v zavarovanji življenja 771.126 gld. 75 kr.; tedaj v primeri z vlanjanskim letom, ko so iste 485.668 gld. 81 kr. obnašale, za 285.457 gld. 94 kr., kar polovico značno presega — več. K temu pripada še zagotovljena zaloga v znesku 388.23 gld. 50 kr. kot posebno varstvo rezervnih zalog, kakor tudi izvanredna rezerva III. oddelka per 48.257 gld. 13 kr. i končno rezervne zaloge za oznanjene i take škode, ki bi se vsled abnormalne umrljivosti v prihodnje pripetiti vtegnile per 25.850 gld. — Skupne rezerve vseh vrsta življenjskega zavarovanja izkazujejo tedaj kot zavarovalne zaloge znesek 881.057 gld. 38 kr., kar se zamore po še le štiriletnem poslovanji zavoda vsakakor sijajni uspeh imenovati, posebno gledé na doseženi dobiček družbenikov, kteri je za leto 1872 z 22.941 gld. 74 kr. — če pa prištejemo še zaloge dobička iz prejšnjih let, v vseh 4 letih bankinega poslovanja s 139.414 gld. 65 kr. izkazan. Ker pa ta od časa do časa zadržani dobiček za zavarovalno zalogo prihodnjih let smatrati zamoremo, razvidno je, da vse rezervne zaloge znatni znesek 1.020.472 gld. 03 kr. obnašajo.

V IV. oddelku (zavarovanje zoper ogenj) znaša zavarovalna rezerva 738.470 gld. 50 kr., izvanredna rezerva 47.21 gld. 04 kr. i zagotovljena zaloga 86.68 gld. 15 kr. — skup tedaj 751.859 gld. 69 kr. Ako še prištejemo rezerve za nerešene škode v znesku 148.45 gld. znašajo vse rezervne zaloge tega oddelka 766.704 gld. 69 kr. Gledé na to, da je

„Slavija“ leta 1872 svojim zavarovancem za 216.202 gld. 36 kr. škod povrnila, račun dobička za družbenike pa vendar še 6616 gld. 14 kr. izkazuje, zamore se poslovanje tudi v tej stroki jako uspešno imenovati.

Kar se končno tiče V. oddelka (zavarovanje proti toči) izkazujejo se rezervne i zagotovljene zaloge v znesku 21.985 gld. 53 kr. Treba pa je tu ozir jemati na okoliščino, da te zaloge ne predstavljajo nikakoršne zavarovalne rezerve za prihodnja leta, ker se zavarovanja proti škodi po toči storjenej samo za eno leto sklepajo, tako da te zaloge le iz čistega dobička prejšnjih let nastajajo i družbenikom posebno vrsto zagotovljenih zalog za prihodnja leta podajajo.

V drugem letu poslovanja tega oddelka bilo je za povrnitev škod 121.846 gld. izdano, kar vsakakor o precejšnej razširjenosti delokroga priča; s posebnim ozirom pa na to, da razen tega še družbenikom 120.68 gld. 59 kr. čistega dobička pripada, zamore biti zavod s svojim dveletnim poslovanjem v tej stroki enako zadovoljen, ko z onim v prej navedenih strokah.

V bankinej bilanci je končno jako natančno i določno preciziran način, po kterim se je premoženje družbenikov z vsemi zalogami naložilo, tako da je določnost i natančnost teh izkazov bankinim družbenikom najboljša garancija, da pri tem zavodu res najdejo ono varnost za osiguranje svojega premoženja i svojih rodbin, ktere so iskali. Vsled pooblastila občnega zbora daroval je opravični svet banke „Slavije“ narodnemu gledišču 2000 gld., československej trgovske akademiji 500 gld.; šolskim društvom v Budějovicah, Olomueci Prostějovu pa po 200 gld. — Rezervne i zagotovljene zaloge so tako višino dosegle, da se po g. ustanovnikih za IV. odd. (zavarovanje zoper ogenj) vloženi zneski vračajo, ali na račun ustanovne zaloge VIII. oddelka (zavarovanje hipotek), za kterega banka tudi nove gospode ustanovnike sprejme, prenašajo.